

REDAKCJA

Plac Katedralny № 4.

Adres Telegraficzny: WILNO.—KURJER.

Skrzynka pocztowa № 96. — Telefon № 129

Redaktor przyjmuje od 1 do 2 po południu.

WARUNKI PRENUMERATY

wraz z tygodnikiem „Życie Ilustrowane“:

Table with 4 columns: W WILNIE, Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ, ZAGRANICĄ, and monthly rates for 1, 3, 6, 12 months.

Zmiana adresu 20 kop. Za odnośnienie do domu 10 kop. miesięcznie. Listów ni frankowanych lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer“ nie przyjmuje.

Za dołączenie prospektów do „Kurjera“ 7 rub. od tysiąca, oprócz opłaty pocztowej

Ogłoszenia „Kurjer“ drukuje tylko w języku polskim.

Ogłoszenia przyjmuje się tylko do godz. 12 w południe.

REDAKTOR WOJCIECH BARANOWSKI.

KIEROWNICZKA LITERACKA ELIZA ORZESZKOWA.

SEKRETARZ LUDWIK ABRAMOWICZ.

Numer pojedynczy 5 kop.

Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego“ w Wilnie. — Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego“ w Wilnie.

Numer pojedynczy 5 kop.

Przypominamy, że czas odnowić prenumeratę na kwartał IV 1909 roku.

FABRYKA

K. MIŚKIEWICZA

W WILNIE róg Troickiej i Wileńskiej FILJA Prospekt 5-to Jerski № 19

Powiększona i zaopatrzona w specjalne najnowszej konstrukcji maszyny, zakupione na wystawie w Londynie do wyrobu kakao.

KAKAO

codziennie świeże w puszkach lub bez puszek na wagę

CZEKOLADĘ

śmietankową na sposób szwajcarski. Zwyczajną w tabliczkach od 50 kop. funt

Do Wielkiego Ilustrowanego Kalendarza „Kurjera Litewskiego“

na rok 1910

nadesłały ogłoszenia następujące firmy:

Z WILNA:

Wielkopiśmienny M. Magazyn wyrobów brylant, złot. i srebren. Wileńskie Biuro Budowlane. Krawiec T. Fabryka czekolady. Krawiec Jul. Biuro pośrednictwa.

Molczanow G. Skład broń. Lipski J. E. Browar. „Stowo i Czyna“. Redakcja. „Praca“. Biuro rekomendacji. Szwede Aleks. Inżynier.

Z KRAKOWA:

Grand Hotel. Z CIECHOŃCINKA: Ciechoński Zakład Kąpielowy. Z DRUSKIEWIK: Druskienicki Zakład Kąpielowy.

(D. c. n.)

Cena ogłoszeń w kalendarzu „Kurjera Litewskiego“:

Przed tekstem cała strona 30 rb. Po tekście cała strona 25 rb. W tekście cała strona 50 rb. pół strony 15 rb. pół strony 12 1/2 rb. pół strony 25 rb.

UWAGA. Wszystkie firmy, ogłaszające się w Kalendarzu „Kurjera Litewskiego“ na rok 1910 będą pomieszczone bezpłatnie w Dziale Reklamowym p. n. „Gdzie kupować?“

Wydawnictwo Wielk. Ilustr. Kalendarza „Kurjera Litewskiego“.

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ „ROSJA“

przyjmuje także ubezpieczenia

OD KRADZIEŻY Z WŁAMANIEM.

Tem ubezpieczeniem przedstawia możność zabezpieczając zwrot straty poniesionej nie tylko od kradzieży z włamaniem majątku ruchomego rozmaitego rodzaju, lecz także od strat poniesionych przy uszkodzeniach lokali i rzeczy.

Towarzystwo zapłaciło już wynagrodzeń od rozmaitych ubezpieczeń 217.918.000 rubli.

Zawiadomienia o ubezpieczeniach i wszelkie informacje skutecznie: Zarząd w Petersburgu (Morsk. № 37), w Wilnie Oddział (pl. Katedralny № 4, d. w) i agenci we wszystkich miastach Cesarstwa.

Sala koncertowa.

Dyrekcja I. A. Szumana. Telefon 364.

Dzisiaj wspaniałe divertissement. Grand Concert Varié.

Cyryl A. Devigné.

Dzisiaj 4 października wielkie sportowe przedstawienie, składające się z 3 części, z udziałem całego personelu cyrkowego-Biełkowskim, 3) Wajland-Szule z Ojzolinem, 4) Lobmajer z Irando. Początek o godz. 8 1/4 wieczorem. 351a

KURSA BUCHALTERJI

Szkole Rysunkowej J. Montwilla pod kierunkiem Jana Lachowicza. Wykłady rozpoczyna się w d. 2 października. Zapisy przyjmują się w Banku Ziemijskim (5-to Jerska 8) u kierownika Kursów, codziennie od godz. 10 do 3. Po ukończeniu kursów wydawane są świadectwa.

Słabowite

Dzieci.

Dr. N. Augustowski, Petersburg: „Stosując w ciągu kilku lat Haematogen D-ra Hommela dla podtrzymania odżywienia i wzmocnienia sił słabowitych dzieci, nacznie przekonalem się, że oddziaływa on znakomicie na wzmocnienie i może być strawnym przez nadzwyczaj słabe żołądki. Moi siostrzeńcy, w wieku 5 i 6 lat, z anemicznymi i bladymi dziećmi zmienili się po upływie jednego roku w silnych i świetnie wyglądających.“

Haematogen D-ra Hommela gorąco zalecany przez 5000 profesorów i lekarzy zarówno zagranicznych jak i krajowych, jest do nabycia we wszystkich aptekach i składach aptecznych. Żądać tylko Haematogen D-ra Hommela i nie brać fałszyfków.

!!! UWAGZE CHORYCH !!!

Ponieważ ukazały się w handlu szkodliwe dla zdrowia fałszyfkaty Sperminy, zaliczane pod różnymi nazwami, należy przed przykupowaniem zwracać uwagę na nazwę

Wszystkie znane w ruskiej i zagranicznej literaturze, liczne naukowe badania wybitnych uczonych i lekarzy, stwierdzają dobroczynne działanie Sperminy u cierpiących na neurastenię, niemożliwość, ogólne osłabienie wskutek podostrego wieku, choroby, niewrażliwość, anemję, syfilis, następstwa leczenia morkurjalnego, reumatyzm, choroby serca (tętno, sklerozę, miażdżycę), arteriosklerozę, alkoholizm, suchoty mleczną, paraliż, wyczerpanie i przepracowanie po przebytej chorobie i t. d. DOTYCZY WYŁĄCZNIE „SPERMINY“ PROFESORA DOKTORA POEHLA.

LECZNICA dla brzośniowych i rodzących ze stalymi lekami

Akusz. E. Wysockiej-Grinhaus, WILNO, prospekt 5-to Jerski, 2-gi zaułek Św. Jerzego № 4, dom Mackiewiczów. Lecznica zarządza lekarz-akusz. Ceny przystępne. Przyjęcie chorych o każdej porze. 90-83-377a

ZAKŁAD POŁOŻNICZO-GINEKOLOGICZNY D-rów: Bujalskiego, Kabna, Maczowskiego, Rymasz i Waszkiewiczów. Stale Józka. Wilno, Ulica Czysta № 3.

Dr. Safarewicz przeprowadził się na ul. Żandarmowa 7. 2-1-989

G. STULGIŃSKA

Wilno, prospekt 5-to Jerski 15 m. 26 Kancelonow. Biuro Pośrednictwa w Pracy poleca nauczycieli, nauczycielki, niemiecki i zagran. buny rosyjski, polski, niemiecki, francuski, ekonomiczne, gospodynie, zarządzających, krawcowe, buchalterów, kasjerki, sklepowe i t. d. Służba domowa z dobremi rekomendacjami. 4-2-1141a

Teatr Polski. W niedzielę 4 października 1909 r.

W TEATRZE MIEJSKIM. „FAUST“ tragedia w 5 aktach Göttingo. Jutro przedstawienia nie będzie.

Dr. SZALEWICZ chor. uszu, nosa, gardła i płuc Zawalnia 8, od g. 10-12 i 5 1/2-7 w. Przyjmuje od 9-11 p. p. 1 od 4-8 wieczorem. 4-1-353a

Dr. O. BERNSZTEJN, choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe, Prospekt 5-to Jerski № 5. Przyjmuje od 9-11 p. p. 1 od 4-8 wieczorem. 4-1-353a

Zażegnany kryzys.

Od kilku dni wrzało w Anglii. Zbliżał się termin rozpraw nad budżetem Lloyda Georgea, które poprzedziła zawzięta, pół roku blisko trwająca, agitacja pro i contra. Za budżetem opowiedział się rząd i szerokie masy społeczeństwa, przez Izbę gmin reprezentowane. Przeciw niemu zaś stanęła Izba lordów. A oto powód zatargu: Już od czasów Campbel Bannermana gabinet angielski wykazuje dążność nie tylko liberalną, ale nawet zabarwioną pewną niechęcią do sfer posiadających. Lord Asquith żądał już przedłożyć Izbie cały szereg reform, mających wyłączenie na celu interes rzesz pracujących, przyczem zdawał się coraz mniej liczyć z kosztami proponowanych zmian. Gdy wreszcie, obok wydatków na reformy powyższe, wyłonila się potrzeba budowy nowych statków wojennych, przekształcenia armji i t. p., kanclerzowi skarbu, Georgeowi zbrakło do budżetu aż 15 mil. f. szt.

Konserwatyści zaproponowali wprowadzenie, dotąd w Anglii nieistniejących, przywzwojowych cel ochronnych. Twierdzili oni, iż w ten sposób obłożą się podatkami tylko cudzoziemcy. Postępowcy jednak slysząc o tem nie chcieli. Zdaniem ich, nie cudzoziemcy wnosiłby sumy powyższe do angielskiej kasy, lecz masy ubogie ludności kraju. Bo W. Brytania nie sprowadza z zagranicy przedmiotów zbytku, lecz środki spożywcze, pierwsze często potrzeby. Gdy te podróżują, ucierpi lud angielski.

Zwrócono tedy plany podatkowe w kierunku zupełnie innym. Postawiono mianowicie obłożyć nowymi ciężarami na rzecz państwa właścicieli niezabudowanych gruntów, tudzież spadkobierców wielkich fortun. Projekt ten stał się odrzucony nadzwyczaj wśród szerokich mas popularnych. Jednak nastroj wręcz przeciwny wywołał w Izbie lordów, która uzupełniona w ten sposób budżet nazwała socjalistycznym zamachem na wolność prywatną.

Lecz jak wiemy, Izba wyższa w Anglii ma środki walki dziś wielce ograniczone — zwłaszcza, że przed niedawnym czasem parlament uchwalił rezolucję, iż w razie zgody między dwoma temi ciałami prawodawczymi, bill, niezatwierdzony przez lordów, stać się może prawem, o ile Izba gmin trzykrotnie go przedłoży. Uchwała ta dotąd nie miała jeszcze zastosowania praktycznego — stanowiła raczej groźbę, że każdej chwili prawodawcy dziedzielni zejść mogą do roli jedynie doradców politycznych.

Dopiero obecny zatarg budżetowy mógł ową groźbę w czyn zamienić. Lecz oto do sprawy wniósł się najlepszy dziś w Anglii polityk — sam król Edward VII. W poufnych rozmowach przedstawił lordom niebezpieczeństwo, na jakie naraziłaby historyczną instytucję, gdyby wystąpili przeciw opinji narodu.

dieta i usunięcie w ten sposób deficytu w sumie 85 mil. rubli.

Wciąż o solidarności.

Ponieważ politykowanie w braku rezultatów praktycznych polega u nas głównie na doktrynerstwie — nie dziwiemy się, że dotychczas spłaty pism politycznych, szczególnie warszawskich, trawia, z niesłychanym zresztą trudem, owo „zerwanie z solidarnością“ na wyborach wileńskich, no... i jak się okazuje... żytomierskich.

Fakt, jaki wydarzył się w tych dwóch miastach, niezręczne i niepotrzebne istotnie formułki, w których do nieuniknionych czynów dodano niepotrzebne słowa, dają asumpt przedstawicielom różnych obozów do uświadomienia społeczeństwa, jako że solidarność grup parlamentarnych jest rzeczą nietykalną. Bardziej wytrawni ograniczają się na tem... dla mniej oglednych „precedens“ wileńsko-żytomierski, będący w gruncie rzeczy tylko przypadkiem, co przytrafił się politykom nieodnośnym wyskokom — wystarcza, by zachęcić ich nawet do politycznych proroców... Z głosów w tej sprawie wyróżnia się rzeczowocia przemówienie p. Eustachego Dobieckiego, zamieszczone w „Słowie“. Usuwający się z Rady Państwa poseł i jeden z najrzadziej działaczy politycznych, uważał za swój obowiązek oświetlić z drugiej strony wywoły p. H. Korwin-Milewskiego, które nadały właściwy kierunek teoretyczny wyborom wileńskim.

Przeciw zasadzie solidarności — oświadczył p. Dobiecki — podniesiony został przez p. Korwin-Milewskiego, członka Rady Państwa, w piśmie otwartem do wyborców, poważany zarzut, co do jej wadliwości i na przedwyborczem zebraniu w Wilnie usiłowano na tę zasadę poważny zamach uczynić. Wchodzi w jakakolwiek polemikę na naszym dzisiaj zebraniu z poglądami, wypowiedzianymi w innych okręgach wyborczych, nie uważałbym za właściwe. Gdy jednak w piśmie p. Korwin-Milewskiego, w związku z zarzutami przeciw solidarności, postawiony został szereg poważnych zarzutów przeciw Związkowi Kół, jako ostatni prezes Związku, mam przykry obowiązek rzecz wyjaśnić i oczywistą niesłuszność postawionych zarzutów p. n. n. wykazać. Zarzuty swoje opiera p. Korwin-Milewski na trzech przykładach:

Pierwszy — to jazda do Petersburga dla obalenia niefortunnego projektu samorządu. Zarzut ten z solidarnością żadnego związku niema. Mialo to miejsce w epoce, kiedy ani Rada Państwa, ani Kolo nie działały, nie odnosiła się do działalności w Radzie i oczywiście nie podchodziła pod regulamin, który pięknej obywatelskiej gorliwości tamy stawić nie mógł.

Co do drugiego, bardzo poważnego zarzutu oświadczam: W grudniu roku zeszłego dwóch członków Rady Państwa z grupy centrum, z uwagi, że w okresie od 16 marca do 6 maja 70 członków Rady Państwa uległo nowym wyborom i uznając, że taka zmiana pół ogólnego składu Rady odbić się może niekorzystnie na pracach komisji i wogóle działalności Rady Państwa, wystąpiło z wnioskami zmiany prawa wyborczego w ten sposób, aby mandaty członków dopiero po zamknięciu danej sesji ekspirowały. Wada systemu była tak bijać w oczy, że argumentów przeciw zmianie przytoczyć niepodobna. Rozumiała też to dobrze większość Związku Kół i powodując się tylko uczuciem drażliwości, że niemniej jest inicjować samemu najkrótsze choćby przedłużenie własnych mandatów, oświadczyliśmy w centrum, że z powyższego motywu podpisów swoich i głosów na inicjatywę nie dajemy, ale, w razie jej

POŻYCZKA WREWNETRZNA. Prasa rosyjska donosi, że celem wizyty i przemówień ministra skarbu Kokowcewa w Moskwie podczas przejazdu na Daleki Wschód, było przygotowanie bliższej pożyczki wewnętrznej, przeznaczanej na regulowanie nadzwyczajnych wydatków bu-

gła wszystkie wogóle sceny z niezwy-
kłym powodzeniem.

Teraz więc urzemy ją po raz
pierwszy i w Wilnie w obsadzie pier-
worzonych sił naszego dramatu.
Reżyserją kieruje p. Okornicki. De-
koracje, kostjmy i rekvizyty będą
nowe, wykonane we własnych pracowni-
ach; przedstawienie rozpocznie się
wyjątkowo o godz. 7 i pół wiecz.
Obrazy tragedji są następujące: Pro-
log (w niebie) 1, 2 i 3) „Pracownia
Fausta“, 4) „Piwnica Auerbacha w
Lipsku“, 5) „Kuchnia czarownicy“,
6) „Ulica przed kościołem“, 7) „W
domu Małgorzaty“, 8) „Dom sąsiad-
ki“, 9 i 10) „Ogród“, 11) „Przy stu-
dium“, 12) „Przed świętym wizerunkiem“,
13) „Śmierć Walentego“, 14)
„Katedra“, 15) „Wieżniestwo“.

W poniedziałek przedstawienia nie
będzie.

We wtorek po raz drugi „Wyzwa-
nie“ B. Gorczyńskiego.

We środę przedstawienia nie bę-
dzie.

W sobotę wznowienie „Erosa i
Psyche“ J. Żuławskiego.

W niedzielę, o godz. 2 po poł. w
teatrze Miejskim, po cenach znizonych
„Moznowładcy i sieroć“ W. Syro-
mli, a wiecz. o godz. 8 pierwsze
przedstawienie w sali Miejskiej „We-
lele podczas rewolucji“.

== Z Lutni. Dziś, w niedzielę od-
będzie się pierwszy wieczór drama-
tyczny. Wystawionem będzie studjum
szesnastoczonne w 4 aktach Zofji Wojcieckiej
p. t. „Dyletanci“.

Sztuka rzutami dosadnymi chara-
kteryzując chorobliwie prądy rozgarnię-
tych ambicji jednostek, postawia-
jących konieczność stać się wielkością,
skutkiem czego niejednokrotnie hamia
się dusze, składają szlachetne, a
nawet zdolne, chore jedynie na roz-
dzitek pomysły siłą a zamiarem.
Autorka wplata w sztukę momenty
głęboko odczute oraz wyborne po-
dwyczone nastroje. Sztuka uwiado-
niona drugą nagrodą na konkursie
dramatycznym we Lwowie, po raz
pierwszy wystawioną była w Krako-
wie 21 kwietnia 1900 roku.

Sekcja dramatyczna przykłada sta-
rań, by jej pierwszy występ w sezo-
nie bieżącym wypadł kompletnie za-
dawalająco pod każdym względem.
Ambardziej, że zespół sekcji wzrósł
w roku bieżącym, a z dawnych sił
pozostają wszystkie na miejscu; uda-
nie też sekcji pozyskać jeszcze na
sezon jakiś cenioną amatorkę p. Ło-
dzianka do osady jej wyjazdu. Dla tego
nie wątpimy, że bywalcy i przy-
jaciela Lutni rzeszą tłumną zechcą
ocenić osobistej jej trydy i dorobek.

Początek punktualnie o godz. 8
min. 10. Zapisy na miejsce od 1-ej
do 3-ej i od 6-ej wiecz.

== Szkoła Kowaluka dotychczas nie
posiada nauczyciela religii katolickiej.
Wobec głośniego w swoim czasie za-
żądania z rozpozważaniem „Początek
Ziemi i Wzrostu“, ks. Songin rzekł się
wykładów, starań zaś p. Kowaluka o
mianowanie nowego kapelana J. E.
ks. Michalikiewicz nie uwzględnił.

Obecnie p. Kowaluk zwraca się
do rodziców uczniów z propozycją
wznowienia starań w tym kierunku z
własnej inicjatywy, ci zaś oczekują
zaproszenia p. Kowaluka na ogólne
zabranie rozroczyste, na którym ma
zamiar poruszyć sprawę uniesienia
stróża szkolnego, Michała, zajmującego
się rozpowszechnianiem wśród ucz-
niów „Początek i Wzrostu“.

== Prokurator wileński. Niezmor-
dowany Burcow ogłasza wciąż nowe
rewelacje o prokuratorach. Tym ra-
zem Burcow wykrył małego Azewa
w szeregu wileńskiego Bundu. Jest
to niejaki Izrael Kapliński, znany w
kółach robotniczych pod pseudoni-
mem „Langsam“. W roku 1893 Ka-
pliński wstąpił do do wileńskiej or-
ganizacji socjalno-demokratycznej i
złożył pierwszą drukarnię tajną na
Bakszcie, w której wydał pierwszy
numer „Arbeiter Stimme“. Od tej
chwili Kapliński wysunął się na czo-
ło partji i rozwinął energiczną dzia-
łalność. Szczególnie gorliwie pra-
cował Kapliński w Bobrujsku, gdzie za-
łożył drukarnię na większą skalę. W
roku 1898 policja wykryła drukarnię
i aresztowała organizatorów. Ka-
pliński został wysłany do Moskwy,
gdzie słynnym Żubatowemu udało się
go pozyskać dla swoich celów. Uwol-
niony wkrótce Kapliński wrócił zno-
wu do roboty konspiracyjnej, ale tym
razem w roli zdrajcy i prowokatora.
Przeszło 10 lat uprawiał swój nieczy-
ny, nie budząc żadnych podej-
rzeń, wydając władzom bardziej nie-
bezpiecznych działaczy. Gdy w roku
1900 założono w Wilnie związek za-
wodowy pracowników drukarskich,
Kaplińskiego wybrano na prezesa
związku.

Dwa tygodnie temu, gdy ukazały
się rewelacje Burcewa, Kapliński na-
głe zniknął z horyzontu wileńskiego.

== W kole kobiet. Doroczne ogólne
posiedzenie Koła Równouprawienia
Kobiet, odbędzie się w niedzielę 4-go
października, o godz. 5-ej w szkole
Fiebelskiej p. Zacharzewskiej, ulica
Gubernatorska № 1.

Porządek dzienny:

- 1) Odczytanie programu działal-
ności i zapisy do poszczególnych
prac.
- 2) Rozpatrzenie bilansu i roz-
chodu.
- 3) Wybory do zarządu i przyjmo-
wanie nowych członków.

== Schronisko nauczycielek. Na
zabranie wzmiankowanego zarządu Tow.
wzajemnej pomocy nauczycielek i
wychowawczyń, postanowiono otwo-
żyć w lokalu Schronienia (Tatarska
№ 4 m. 14) dla nauczycielek i ma-
tek biuro informacyjne, które będzie

udzielało wszelkich wskazówek w
kwestjach nauczania, podręczników,
programów szkół, książek do czyta-
nia i kursów dla nauczycielek. Biuro
to będzie otwarte dwa razy tygodnio-
wo: we czwartki i soboty od 3 — 4.
Można w powyższych kwestiach zwracać
się do biura listownie.

Zarząd składa serdeczne podzięko-
wanie pp. Leszczyńskiej i baronowej
Pilarowej za ofiarowane dla Schro-
nienia rzeczy. Jednocześnie zwraca
się z gorącą prośbą do ludzi dobrej
woli o zaopatrzenie piwnicy Schronie-
nia w warzywa na zimę.

== Stosunki handlowe ze Szwecją
usiłuje nawiązać p. Konstanty Buko-
wski, członek Redakcji „Gońca Wil-
“. P. Bukowski w tym celu bawił kilka
tygodni w Sztokholmie, zżąd w tych
dniach powrócił. Szwedzkie sfery ku-
pieckie i przemysłowe, a głównie
„związek szwedzki eksportowy“ myśl
wciąż w bliższy kontakt handlowy
z krajem naszym powitaly zyczliwie.
Spodziewać się należy, że sprawa ta
zainteresuje i nasz ogół.

== Echa testamentu B. Ogińskiego.
Adwokat p. Woniarski, którego
m. ks. B. Ogiński zapisał całe swe
mienie, złożył podanie do wileńskiego
sądu okręgowego, aby sąd nie uwzględ-
niał starań innych osób o utwier-
dzenie ich w prawach sukcesji, w te
ż zasadzie, iż jednym generalnym
spadkobiercą, ks. Ogińskiego, zgo-
dnie z testamentem zmarłego, za-
twierdzonym przez petersburski sąd
okręgowy, jest p. Woniarski.

Sukcesorowie zaś ze swej strony
zwrócili się do petersburskiej Izby
sądowej ze skargą na czynności pe-
tersburskiego sądu okręgowego: do-
wodzić, iż ks. Ogiński był nieormalny
w chwili pisania testamentu.

== Sprawy miejskie. Ponieważ na
wybory miejskie dotychczas żadnej
skargi nie wpłynęło i można je uważać
za zatwierdzone, prezydent miasta
stała uważyła za swój obowiązek zaprosić
do komisji z prawem głosu dorad-
czego nowoobраниch radnych dla po-
informowania ich o toku spraw miejs-
kich.

== Cholera wygasta. Dziśnieński
marszałek szlachty zawiadomił gubernato-
ra, że w Dziśnie i w całym po-
wiecie chorych na cholera obecnie
nie ma wcale. Wobec tego odwołano
pracujący tam oddział sanitarny.

== Amortyzacja. D. 2 b. m. w za-
rządzie miejskim dokonano losowania
obligacji pożyczki miejskiej na budo-
wę stacji elektrycznej. Wylosowano
do amortyzacji następujące obligacje
100-rublowej wartości: №№ 1042,
1081, 1455, 1280, 1354, 130, 91, 943,
1315, 1047, 289, 1216 i 630; 500-rub-
lowej wartości №№ 1753 i 1661 oraz
1000-rublowej wartości №№ 2129,
2211 i 1841.

== Racionalna gimnastyka. Na nau-
czyciela gimnastyki w średnich zakła-
dach naukowych wileńskich, będzie
sprowadzony z Pragi członek tamtej-
szego „Sokoła“.

== Osobiste. W przejeździe z War-
szawy do Petersburga wczoraj zatrzy-
mali się w Wilnie książę Piotr Orle-
ański, wnuk zmarłego cesarza bra-
zylijskiego, don Pedra, stałe mieszka-
jący w Paryżu, z małżonką swą księ-
żną Elżbietą z domu hrabinią Do-
brzańską.

== Na wpisy. Dnia 5 b. m. w sa-
li Miejskiej komitet rodzicielski przy
I gimnazjum wileńskim urzą-
dza wieczór tańcujący dla młodzieży,
z którego dochód jest przeznaczony
na wpisy dla niezamożnych uczniów
tegoż gimnazjum.

Początek zabawy o godz. 7 i pół.
Dorośli płacą 50 kop., uczniowie —
25 kop. Bilety zawczasu można na-
bywać w księgarni Syrkina.

== Protest prokuratora. Niedawno
w okręgowym sądzie, jak pisaliśmy,
odbyła się ekspertyza władz umy-
słowych Bogdanowicza, który w zeszłym
roku zabił staruszkę Pałacę. Bo-
gdanowicza uznano za niernormalnego
i umieszczono w lecznicy psychia-
trycznej. Obecnie prokurator zwrócił
się do Izby sądowej z protestem i za-
żądaniem oddania Bogdanowicza pod
sąd.

== Pod sąd wojenny. W ostatnim
rozkazie do wojsk wileńskiego okręgu
wojennego p. o. głównego dowódy
wojsk okręgu, oddał pod sąd wojen-
ny 8 osób, z zastosowaniem do nich
270 art. ustawy wojennej, przewidują-
jącego karę śmierci.

== Zmiana lokalu. Biuro pocztowo-
telegraficzne na Łukiszkach, obecnie
mieści się na rogu ulic Jarosławskiej
i Arzamaskiej w d. № 10.

== Football. W niedzielę o go-
dzinie 4-ej po poł. odbędzie się na
górze Stołowej match pomiędzy zwo-
lennikami tego sportu: gronem pry-
watnych amatorów z jednej strony, a
uczniami szkoły realnej z dru-
giej.

== Pożar. W sobotę, w południe
w kolonji Łosiewa spalił się do szczeru
partorowy dom drewniany, należący do
p. Żyrnoska. Straty wynoszą około
1000 rubli.

== Grabież. We czwartek wieczorem
na przechodzącym kole ementarza
lutański p. Hofstetera, człowieka
w wieku podosym, napadło dwóch zbro-
jów, który obalili go na ziemię, i ogra-
bili ze wszystkich kosztowności i pienię-
dzy, a nawet zaczęli sięgać mu buty
i palto, ale przechodnie przeszkodzili
im w tem, wobec czego bandyci uknęli-
li. Starzec zaś bez przytomności po-
stał na ziemi, nim go policja nie podnio-
sła.

== Podejrzane zasabnięcie. Dn. 1
b. m. na Antokolu, w więzieniu popraw-
czym, Józef Makarow, więzień w wieku
lat 51, nagle zasabł. Wezwano Pogoto-
wie ratunkowe skonstatowało sympto-
mata choleryczne.

== Napad. Dn. 1 b. m. do jatek
Hirszy Glińskiego, przy ul. Żmudzkiej,
wtargnęło kilku rzeźników podchmielo-
nych, którzy wszczęli kłótnię z gospo-
darem i jego bratem, Ikiem. W re-
zultacie wynika bójka na noże i obaj
gospodarze zostali ciężko porażeni, na-
pastnicy zaś zomknęli bezkarnie. Wo-
zwano Pogotowie ratunkowe po udzie-
leniu obu ofiarom pomocy pierwszej
pomocy, Hirsza Glińskiego w stanie
groźnym odwiezono na kurację do szpi-
tala żydowskiego.

== Pogotowie ratunkowe było czynne
wczoraj w 6 wypadkach, w liczbie
których 4 wyjechało na miasto i 2 opa-
trunki na stacji Pogotowia.

== Przyjechali do Wilna:
(Hotel Bristol): por. Antoni Jaworow-
ski, ob. Tekla Gaszowska, kup. Miron Bloch.
(Hotel Europejski): hr. Józef Przewdzie-
cki, hr. Konstanty Przewdziecki, ob. Ales-
ander Kijkowski, hr. Wiktor Starzeński,
prezydent m. Mińska Stanisław Chrzastowski,
mecenas Tytus Ponikwiak, kap. Władysław
Zmitrowicz, fabr. Emil Gotszy, fabr.
Feliks Gotszy, ob. Antoni Chudzyński, kap.
Hans Briar, kup. Woldemar Bider, kup. Ka-
rol Emil Peterson, ob. Eugenia Lisnowska.
(Hotel St. Georges): gen. Andrzej Zelfert,
inżynier Hipolit Jawniszko, kup. Emil Bry-
kiewicz.

(Grand Hotel): J. E. księżę Piotr Orle-
ański, J. E. księżna Elżbieta z hrabiów Do-
brzańskich Orleńska, ob. Romanostow Ur-
syn-Niemcewiczowie, ob. Ezechielstow Lo-
paciewicz, ob. Jan Lubanski, ob. Aleksander
Lubanski, bar. Henryk Wolf, fabr. Otton
Beryngier, ob. Ignacy Cichanowicki, ob.
Piotr Gardienin, ob. Stanisław Wrotnowski,
ob. Antoni Bielawski, gen. Teodor Tyzen-
hausen.

Z PROWINCJI.

ECHA MIŃSKIE.

Ziemiński komitet gubernjalny.

W niedzielę rozpoczęto obrady ko-
mitetu pod przewodnictwem gubernato-
ra mińskiego p. Erdel. Posiedzenia od-
bywają się w sali szlacheckiej.

Skład komitetu stanowią następują-
ce instytucje: urzędnicy administracyjni,
marszałkowie szlachty, naczelnicy ziem-
scy, urzędnicy zarządu ziemskiego, pre-
zydent miasta Mińska, inżynierowie i
lekarze instytucji rządowych i tak zw.
„radni“ ziemscy — jak wiadomo miano-
wani.

Tych ostatnich, na ogólną ilość 77
członków komitetu jest 45, z czego 15
włościan i 30 obywateli ziemskich, po-
 połowie rosyj i polaków. Nie potrze-
ba dodawać, że radni włościanie są
wyłącznie z kategorii „starszyn“, a
w więc wypróbowani co do swych poglą-
dów. Jeśli w dodatku wziąć pod uwa-
gę, że 32 członków o charakterze urzęd-
owym, jest zaledwie 2 polaków, to fi-
zjonomja komitetu jako instytucji zupeł-
nie biurokratycznej, nie będzie dla ni-
kogo wątpliwą.

Program prac komitetu obejmuje
160 punktów, z których ockwyciście cała
masa należy do rzędu czysto gospo-
darczych, lub też drobnych spraw bio-
żących, jak np. różne prośby o zapo-
mogi, wynagrodzenia, odszkodowania i
t. p.

Niektóre wszakże kwestje wywoły-
wały ciekawsze dyskusje, a między ni-
mi p. podanie oddziału pań przy mi-
ńskim komitecie więziennym o zapomogę
w ilości rb. 100 na utrzymanie ochronek
dla dzieci aresztantów.

Komitet prosił odmówił, motywują-
jąc to brakiem środków; że zaś jedno-
cześnie prawie wysygnował rb. 250 na
wydanie nagród za dobrą hodowlę ko-
ni, przeto p. Zdanowicz (radny miński)
złosiłwie zauważył, że „na ulepszenie
rasy koni pieniądze się znajdują, gdy
tymczasem dla pielęgnowania rasy ludzkiej
brak ich!“

Zarząd ziemski w Półtawie stawia
pomnik Hoholowi i zwraca się o skład-
kę do zarządu mińskiego. Ostatni są-
dzi, że Hohol, jako pisarz znakomity,
ma dla całej Rosji tak wielkie znacze-
nie kulturalne i narodowe, że należy
coś dać. Ilo? Zarząd nie określa. Ko-
mitet się nie decyduje i odsyła sprawę
do komisji.

W analogicznym poniekąd żądaniu
ziemstwa w Ufie, którego buduje tam
„dom ludowy“ na cześć pety Aksakowa
a do nać zwraca się o składkę, miński
zarząd usnął, że to sprawa czysto miej-
scowa i nie widzi potrzeby brać w niej
udziału. Komitet też odmówił.

Po przeważnem uwzględnieniu całego
szeregu skarg różnych pogorzelców,
po uwzględnieniu, lub też odrzuceniu
innych drobnych podań — odmówiono, mi-
ędzy innymi Towarzystwu lekarskiemu
mińskiemu zapomogę w ilości rb. 400 —
żądanej na wydawnictwo kwartalnika
p. t. „Wręczelnja Izwiestija Mińsk.
gub.“

Odmówiono żądaniu otwarcia w
majutku Różampol (pow. ihumowski)
szpitala ziemskiego.

Natomiast polecono wniesić do ko-
sztorysty na 1910 r. potrzebną sumę na
otwarcie szpitala w miasteczku Narowiu,
pow. rzeczycy.

Zdecydowano delegować lekarzy we-
terynary do instytutu bakteriologicz-
nych w celach naukowych.

Sprawę ubezpieczenia lekarzy, tel-
czerów etc., walczących z epidemją ty-
fusu plamistego, postanowiono odłożyć
do r. 1910.

Zdecydowano założyć w Mińsku,
przy szpitalu ziemskim stację pastu-
rowską.

Ożywione debaty wywołała kwestja
asynonawna zapomogi domowi podru-
czków, utrzymywanemu przez T-wo „Mi-
losierdzie“. Skonstatowano bowiem ist-
nienie fatalnej procedury biurokraty-
cznej, wobec której ginie olbrzymi
procent dzieci podruczanych. Jeśli bowiem
matka złoży dziecko u wrót przytulku,
to nikt niema prawa przyjąć i dopiero
stójkowy musi je najprzód zanieść do
cyrkulu, spisać protokół i dopiero z po-
wrotem odnieść. Jeśli wziąć w dodatku
pod uwagę, że podruczenia odbywają

się w nocy i ostrożnie, tak, aby nikt
uchodzącej matki nie dostrzegł, to ja-
śnym jest, że dziecko, leżące nieraz kil-
ka godzin na mrozie, chłodzie, deszczu
etc., a następnie transportowane do cyr-
kulu tam i nazad, jeśli nawet znieśie to
formalistykę, to tak przemazanie, że po
kilku dniach umiera. Wykazano, że za-
ledwie 8—10 proc. dzieci podruczonych
zostaje przy życiu.

Podnosili się liczne głosy o zmianę
odpowiednich przepisów prawa — tymcza-
sem zaś wysygnowano rb. 3,700.

Podanie przytulku położniczego o
rb. 1,000 — zredukowano do rb. 500 —
któro polecono wydać.

Postanowiono pokryć nadwyżkę wy-
datków w działalności medycznej w
1908 r.; suma wynosiła 21,260 rb.
57 kop.

Wdowie po lekarzu Grużewskim,
zmarłym w r. b. z plamistego tyfusu,
wyznaczono skromny zasiłek w ilości
rb. 300. Nadto p. Grużewska otrzymała
miejsce akuszki ziemskiej z placą
19 rb. 50 kop. miesięcznie. Wogóle
nie można powiedzieć, aby rodzina tego
b. zdolnego lekarza, który w siłę wieku
zmarł na stanowisku, była zbyt hojnie
wynagrodzona za swą ciężką stratę.

„Mińskie Echo“, jak nas informu-
ją, ma znów zacząć wychodzić, wszak-
że w innym zupełnie kierunku, aniżeli
pierwsze dwa okresy tego pisma, pod
kierunkiem dwóch smutnej pamięci „re-
daktorów“, pp. Switycza i Głoby-Michaj-
lenki. Obaj ci gentlemani, uprawiający
szantaż i bandytyzm dziennikarski w
najgorszej jego formie, drapnęli jeden
po drugim z Mińska, gdzie już nie mieli
co robić...

Wydawca „Mińsk. Echo“ jednak jest
w kłopotcie, kogo wziąć na kierownika,
doniawć kilkoletnio mocno demoralizu-
jące fermenty wśród miejscowych sił
dziennikarskich tak wyjałowily grunt,
że obecnie rosą na nim same chwasty...

O ile wydawcy, p. Tasmanow, uda
się zgromadzić jaki taki przywóztwo
komplet redakcyjny, a przyszłe „Mińsk.
Echo“ wykreśli ze swego programu
wszelkie napasły osobiste, paszkwilo
etc. (jak o tem stanowczo zapewnia
nas wydawca), to można będzie w
odradzającym się piśmie widzieć po-
żądaną przeciwagę dla „Mińsk. Słowa“.

Tramwaje mińskie. Sprawą pra-
mierną konnej trakcji na elektryczną za-
interesowali się kapitaliści francuscy z
Paryża i Lyonu, którzy za pośrednic-
twem osoby zaufanej zbierają odpowie-
dnie dane co do tego interesu.

Nowy skład materiałów piśmiennych
otwiera przy ul. Zacharzewskiej, wespół z maga-
zynem p. Lewińskiego, p. Z. Czerniowska.
O ile z jednej strony każdy wzrost i roz-
wój naszego handlu w Mińsku notujemy za-
wsze z ogromnem zadowoleniem, o tyle w
danym wypadku musimy wyrazić żal, że
trzy chrześcijańskie sklepy (dwa p. Cze-
niowski i jeden p. W. Makowskiego) zgru-
powowały się za blisko siebie, skutek czego
na miejscu wytwarza się niepożądana kon-
kurencja, a jednocześnie inne dziedzice po-
zabawione są możności nabycwania tych to-
warów w sklepach polskich.

KOWNO.

== Zycie Sokolstwa. (g). Ruchliwie
nasze Towarzystwo „Sokol“ w rozpo-
czynającym się sezonie już na dobre za-
brało się do pracy w swym lokalu na
malowniczej górze Piotrowce, nawet
trochę uciążliwie wejście w jesień, szcze-
gólnie w czasie dżdżystym, nie zraża
naszych druhów i druhniń do codzienn-
nych prawie zajęć i prób choralnych i
scenicznych, a także ćwiczeń gimnasty-
cznych, które regularnie odbywają się
w poniedziałki, środy i piątki od godz.
7 po południu dla druhni, a od 8 dla
druhów.

W programie też działalności Towar-
zystwa jest zorganizowanie lekcyj at-
letyki i zapasnicstwa. Pierwsza wieczor-
nica na otwarcie sezonu dnia 10 z. m.
zebrała aczkolwiek nie liczny lecz och-
czy zastęp młodzieży, tak, że tańce
trwały do późnej nocy. Druga z rzędu
zabawa, mająca się odbyć dziś, będzie
poprowadzona jednokrotką „Werbelt-
domowy“. Do śpiewów solowych i choral-
nych przygrywać ma własna orkiestra,
zorganizowana staraniem dr. A. Helewi-
cza, stalego dyrygenta chóru.

Sekcja szeniczna również energicz-
nie się krząta na czele ze swym nie-
zmordowanym kierownikiem dr. J. Żół-
kowskim nad opracowaniem programu i
rodzianem rol do „Bagienka“ Gorczyń-
skiego, które w niedalekiej przyszłości
mamy zobaczyć na ciekawej się ogólnej
sympatja scenie „Sokolej“. Spory za-
stęp młodzieży, bawiący na wieczornic-
kach a nie biorącej udziału w zabawie,
będzie mógł korzystać z łaskawie daw-
nych lekcyj tanców przez dr. J. Żukow-
skiego w lokalu w dni swobodne od
zajęć.

Do dzisiejszego numeru „Kurje-
ra Litewskiego“ dołączą się dla pre-
numeratorów zamiejscowych cennik
Maszyn i Narzędzi sezonu zimowe-
go 1909 r. firmy Zygmunta Nagrodzki
w Wilnie, ul. Zawalnia № 11, skład
Maszyn i Narzędzi Rolniczych, na-
sion, roślin pastewnych, nawozów
sztucznych oraz przyborów mleczar-
skich, pszczelniczych i ogrodniczych.

TELEGRAMY

„Kurjera Litewskiego“.

Z dnia 2 i 3 (15 i 16) października.
(Telegramy Ag. Petersburgskiej).

NOMINACJA.

Petersburg. General-major gern-
gross mianowany został naczelni-
kiem sztabu generalnego.

WYROKI.

Petersburg. Sąd okręgowy rozpo-

znawał sprawę redaktora pisma
„Nowaja Ruś“, Zajackowskiego i
współpracownika tego pisma Ma-
niuka, oskarżonych przez gen. Aga-
piewa za art. p. t. „W sprawie in-
tendentury petersburskiej“.

Maniuka skazano na 2 miesiące
więzienia, a Zajackowskiego na a-
reszt tygodniowy.

Petersburg. Sąd okręgowy roz-
patrywał, przy drzwiach zamknię-
tych sprawę Jakowlewa-Benua, przed-
siębiorcy trupy dziecięcej, oskarżo-
nego z art. 993 kodeksu karnego.

Skazano go na areszt miesięczny
i zabroniono utrzymywania nadal
trupu.

Petersburg. Sąd okręgowy wy-
dał wyrok w sprawie redaktora
pisma „Bierzewja Wiedomosti“, o-
skarżonego o umieszczenie artyku-
łów o pogromie w Białymstoku.
Skazano go za szerzenie kłamli-
wych pogłosek o działalności rządu
na grzywny w sumie 25 rb., a w
razie niemożności zapłacenia na a-
reszt 5-dniowy.

Kijów. Po debatach 5-dniowych,
Izba sądowa wydała wyrok w spr-
wie Aslanowa i Zello, skazanych na
pozbawienie praw i przywilejów
szczególnych i osadzenie w oddzia-
łach aresztanckich: Aslanowa — na 3
lata i 3 miesiące, a Zello — na 3
lata.

Pozatem skazano obu na pokutę
kosielną.

POWRÓT AKIMOWA.

Petersburg. Powrócił tu prezes
Rady Państwa Akimow.

ZAMACH SAMOBÓJCZY.

Petersburg. W przystępie me-
lancholji, wywołanej nadmierną pra-
cą, zadał sobie sztyletem ciężką ra-
nę w pierś lektor uniwersytetu i
wyższych kursów dla kobiet, La-
rond.

GIMNASTYKA SZWEDZKA.

Petersburg. Do stolicy przybył
waczorem 25 szwedzkich oficero-
w gwardji, artylerji i piechoty,
którzy demonstracją będą gimna-
stykę na rosyjsko-szwedzkiej wy-
stawie sportowej.

CHOLERA.

Petersburg. W ciągu ostatniej
doby zachorowało w stolicy 31 osób,
zmarło 18; pozostaje chorych 341.

SPRAWY FINLANDZKIE.

Helsingfors. Senatowi zakomuni-
kowano rozkaz Najwyższy o miano-
waniu generała Hedlunga senato-
rem departamentu gubernatorskiego Senatu.

NARADA AGRONOMICZNA.

Mohylów. Pod przewodnictwem
gubernatora odbyła się narada ag-
ronomiczna, z udziałem członków gu-
bernjalnej komisji urzędów rolnych,
zarządu gubernjalnego, miejscowych
właścicieli ziemskich i agronomów.
Zaprojektowano zorganizowanie po-
mocy agronomicznej w gubernji dla
urządzenia 146 gospodarstw wzoro-
wych, na co wyjednano subsyd

Bronisław LISSNER i Eleonora HOLLER
byli 18-letni współpracownicy firmy Tessill Fuks.
Warszawa, ul. Wspólna № 47, telefon 190-67, drugi dom od ul. Marszałkowskiej.
POLECAJĄ:
**Bieliznę damską, męską, dziecięcą, pościelową, Kołdry
atłasowe i tybetowe na wacie,
oraz Kompletnie Wyprawy**
od najstrojniejszych do najskromniejszych, — tak z własnych jak i powierzonych materiałów.
Mamy nadzieję, iż długoletnia praktyka nasza, sumienna i śpieszna obsługa przy za-
stosowaniu niskich cen, bo w prywatnym mieszkaniu, dadzą możność zjednać najbliższych
Sz. odbiorców. Zamówienia listownie załatwia się za załączeniem pocztowem. 10-5-519a

**FABRYKA
Japońskich mebli
Bambusowych**
Srebr. med. Rostów 1906. Srebr. med. Wilno 1908.
„MIKADO”
Wilno, W.-Pohulanka № 3, — obok Trockiej i Zawalnej.
Skład z wielkim wyborem eleganckich mebli salonowych, buduarowych, gabi-
netowych i do sypialni. Stągwie, tace, wędki, kosze do papierów i kwiatów, japońskie
ehodniki, toalety, biurka męskie i damskie, umywalnie, łóżka składane, szafy do
książek i nut, wiszące szelki na oacka, stoły do albumów, tace do herbaty,
podstawki do kwiatów, schodki, gramofonowe stoliki zamknięte i otwarte, oraz dużo
eleganckich przedmiotów do upiększenia mieszkań.
Obsługi przyjmują się hurtem i pojedynczo, wypłata może być rozłożona
na dogodny termin. 909a

**W SUKIENNO-BŁAWATNYM MAGAZYNIE
T-Br. „M. i Sz. BAWER”
z powodu zwinienia interesu
LIKWIDACJA
wszystkich towarów.**
Ul. Niemiecka № 24. 10-3-1142a. Ul. Niemiecka № 24.

Otwarty Nowy Magazyn Kurlandzki
Wilno, ul. Wielka № 74. 1007a
Otrzymano na sezon wielki wybór Towarów Manufakturowych.
MATERIAŁY DAMSKIE: Wołna, jedwabie, welwet angielski, sukno, fianela, bar-
chan, odcinki, chustki i plety. Trykot szerokości 2 arsz. 45 kop. arszyn. Wszy-
stkie towary po cenie bardzo przystępnej. Z poważaniem E. DUSIACKI.

„NAUKA”
Skład podręczników szkolnych, materiałów piśmiennych i książek
rachunkowych 4012a
Z. CZERNIEWSKIEJ
Mińsk lit., — Zacharzewska ulica № 56.
Oddział Zacharzewska 23, telefon № 312
Przejmują roboty drukarskie i introligatorskie. Opakowanie bezpłatne.

**Kantor ubezpieczenia
dzwonek elektrycznych i oświetlenia elektr. od zepsucia**
„KOŁOKOŁ”
UL. WILEŃSKA 10, — TELEFON № 852
Prace ubezpieczenia, Kantor podejmuje się urządzania
oświetlenia elektrycz. i dzwonek elektrycz., po cenach
bardzo przystępnych. 1175z

Zatwierdzone przez Minister. Spr. Wewn.
SZKOŁA GIMNASTYKI I MASAŻU (dla obojga płci)
Kurs roczny i dwuletni. 3-1-1173a
HELENY KUCZAŁSKIEJ Ze współudziałem i pod
kierunkiem Dr. Br. SZER-
SZYŃSKIEGO,
przyjmuje zapisy. Wykłady od 15 października n. st. Dla fel-
czerów, studentów kursu skrócony Warszawa, Marszałkowska 74

NOWOŚCI Polecamy nowy gatunek papierosów
PIĘKNEGO I DOGODNEGO FORMATU
„MALINA”
25 sztuk 10 kop., 15 szt. 5 kop., 5 szt. 2 kop.
odznaczających się kunsztownością roboty i przewyższa-
jących dobrocią papierosów innych fabryk po cenach wyz-
szych. Żądacie papierosów „MALINA” we wszystkich skle-
pach, a przekonacie się o ich dobroci. 9-6-1128a
Towarzystwo Akcyjne „I. L. Szereszewski” w Grodnie.

Ostatnie nowości dla „Patefona”
A. D. WIAŁCEWA:
27204 Dudozka (Tidemana).
27206 Daj, miły drug, na szczęście roku (Auczieta).
27207 Hymn miłości (Czerwińskiego).
27212 Kaminka (Czerwińskiego).
27215 Zda teba, przy skorcie (R. B.) 4-3-1165a
27218 Lis łuna wozdaj (Tyrkowa).
liczne pieśni napisane przez Kawęka, Redo, Bapackiego, Baguckiego,
Ostrowskiego, R. i Kaminskiego, W. P. Domajewa, O. N. Białowąs, L.
M. Sybiński, hr. T. K. Tełstina (romans gdański), przez chór Mi-
ronowa, Sokalskiego i Dobrosobowa (baletajka).

**Towarzystwo Handlu aptecznymi i per-
fumeryjnymi towarami**
„I. B. SEGAL”
1) Ul. Trocka № 7. Telef. 89.
2) Wielka № 28, naprzeciwko poczty
WATA do OKIEN
KOLOROWA, SZNURY I WSTAŻKI GUMOWE
Termometry okienne i pokojowe.
PRZYBORY DO
DZWONKÓW ELEKTRYCZNYCH,
elementy, dzwonki, dróty, przyciski i t. p.
Przy 2-gim detalicznym magazynie (ulica Wiel-
ka) znajduje się specjalnie urządzone
damski oddział higieniczny.
Zamówienia zamiejscowe wykonywane są stosownie do zloca-
nia, pocztą lub koleją w dniu otrzymania tychże. Ceny przystępne

ZENITH
najdokła-
dniejsze
zegarki
Wszystkie zegarki miały być
na składach zegarków
M. Podzelwera, ul. Niemiecka
i P. Tojolina, Wielka.
44-3-1090a

**SZWEDZKIE
KURTKI SKÓRZANE**
czarne i kolorowe na flaneli i fu-
trze do nabycia w fabryce nie-
przemakalnego ubrania
M. LEWINKAHANA
Wilno, ulica Wielka № 20
naprzeciwko 2-go gimnazjum.
Wielki wybór wszelkich gatun-
ków odzieży nieprzemakalnej i
burek.
Przyjmują się zamówienia. Ceny
fabryczne. 6 i 1174a

Monogramy i Faksimile
złote i srebrne
pięknych fa-
sonów i do-
brej roboty
po bardzo
przystęp-
nych ce-
nach wy-
1069a konywa
Pierwszorzędny magazyn
złoty i srebrny wyrobów
ORAZ PRACOWNIA ZEGARÓW
F. KENIGSBERGA
Wilno, ul. Wielka 84
w pobliżu kościoła Odrobimskiego

Roczna produk. około 2000 lokom.
HENRYK LANC w Moskwie
(Fabryka w Manheimie—Niemcy).
Patentowane LOKOMOBILE z przegrzewacza-
mi pary.
na kołach i podkładach
Podział pary za pomocą kłap systemu Lentza.
Najekonomiczniejszy współczesny motor.
ABSOLUTNA PEWNOŚĆ
W DZIAŁANIU.
MAŁA ZATRA-
TA PALIWA.
ZASTOSO-
WALNOŚĆ
WSZELKIEGO
PALIWA.
Berlin, 1907. Dypl. honorowy, Med. złoty.
Lokomobile są na składzie o sile od 2 do
700 koni parow. normalnie.
Pełnomocny przedstawiciel J. M. Neffach.
Mińsk gub., Jorjewska 23. 15-14-297a
Ogólna prod. przeszło 22000 lok.

Młocarnie pierwszorzędne maneżowe
HOFFERRA-SCHRANTZA, oraz **ELWORTIEGO**
ręczno-maneżowe MAYFARTA
(na rolkowych łożyskach). 53a
Skład Towarzystwa Rolniczego w Wilnie.

NOWOŚĆ!!!
Polecamy świeżo wypuszczone papierosy
„AZAZA”
10 sztuk 4 kop.
Przyjemny smak Delikatny aromat
Fabryka tabaczn. DOMU HANDLOWEGO
Szyszman i Duruńcza w Wilnie.
Żądacie wszędzie! 1155a

UWADZE PAŃ!
Pâte Nippon
(Krem japoński dla twa-
rzy, Szedewr kosmetyki)
„Pâte Nippon” nie może być porównywany z żadnym eu-
ropejskim kremem. Dobrym jest nie tylko dla tego, że od-
daje wielką korzyść, ale i dla tego, że ususza wielką szkodę,
wyrządzoną używaniem poprzednio kosmetykami.
„Pâte Nippon” niezbędnym jest dla pań, jak słońce, jak po-
wietrze.
„Pâte Nippon” ochrania skórę od zgrubienia i rozpękania,
chroni od działania ostrego, zimnych wiatrów i pyłu; ususza
opalenia i piegi.
„Pâte Nippon” należy używać wszędzie, gdzie świeci słoń-
ce i dmie wiatr, żadna woalka nie ochroni was, panie, tak,
jak „Pâte Nippon”.
„Pâte Nippon” wzmacnia i konserwuje mięsny, nadaje
skórce czystość i miękkość. Użyte — nie praca, a zadowolenie.
„Pâte Nippon” ożywia widzące tkanki ciała, odmładza
skórę, nadaje jej świeżość i kolor młodzieńczy. Wygląda
i miszcy wstrętne marszczki.
Żądacie więc, Panie, we wszystkich składach perfum-
eryjnych i aptecznych „Pâte Nippon”. Który wam sprawi ra-
dost, szczęście i da młodość i piękność.
Skład główny: T-wo NIPPON, Petersburg, Newski просп.
110/100, telefon 255-15.
Po umieszczeniu adresu, bezwzględnie otrzymacie bezpłat-
nie książkę zaskomitet japoński lotczywari Masakado „DLA-
ZBĘDZEGO JESTER TAK PIĘKNA I MŁODA” 25-10-55ta

Oświetlenie i ogrzewanie spirytusowe.
Lampy zewnętrzne i wewnętrzne inwertowe angielskie
o sile 80 świec. Palniki najnowszych systemów, koszul-
ki, szki, kuchenki od 90 kop., żelazka do prasowania,
piętki do ogrzewania, lampy do lutowania poleca
„PROMIEN” J. Naimski i Z. Korycki,
Warszawa, Włodzimierska № 1. 11-4-1074a

WIARA A NAUKI PRZYRODNICZE
przekł z franc., str. 242. Cena rb. 1.20, w opr. rb. 1.60, na papie-
rze welu. rb. 1.50, w ozdobn. opr. rb. 2.
Nakład księgarni **Józefa Zawadzkiego** w Wilnie.
Do nabycia we wszystkich księgarniach. 4-3-1148a

W. Falkowski, W. Słizien, J. Czarny-Hołownia i C.
Biuro Inżynieryjne, Rolnicze i Mierniczo-Taksacyjne
Mińsk lit., ul. Zacharzewska, dom № 83, m. 5. Telef. 350.
Roboty pomiarowe, Urządzenie płodozmiarów,
Taksacje lasu, Taksacje lasu,
Niwelacje wszelk. rodz. Urządzenie popraw. gosp. leśnej.
Roboty meljoracyjne: Pośrednictwo:
Plany drenaży. Kupna, sprzedaży majątk. i lasów
Plany osuszania i nawadniania. Wydzierżawiania majątków,
Taksacje roli. Usunięcia szachowni i serwitutów.
1099a Ceny niskie.

W MAJĄTKU OZIERCZYNO
w powiecie iłuckim
DO SPRZEDANIA 60 dojnych
krow, 50 młodzieży, 20 wo-
łów, 25 koni roboczych i na-
rządzia rolnicze. St. Ru-
denski m. Ozierczyno. Szko-
ły także w hotelu „Odesa”
w m. Mińsku u dierżawcy.
9-3-4011a

Skład broni i przyborów myśliwskich
pod firmą
I. SOSNOWSKI
Warszawa, Trębacka 9
Właściciel 18 10-890a
Cz. LISOWSKI.

Skład tabaczný
O. L. EBIN, dawn. Gabaj,
ul. Wielka № 74, telef. № 84.
Mam zaszczyt zawiadomić Sz. Publiczność, że bez wzglę-
du na podwyżkę od 1 lipca r. b. akcyzy na wyroby tytoniowe,
zapotrząwszy się w olbrzymi asortyment tytoniu, papiero-
sów i cygar pierwszorzędnych fabryk, do wyczerpania się
zapasu będę sprzedawał towar po cenach dawnych, bez żadnej
podwyżki.
Korzystając ze sposobności, zwracam uwagę, że świeżo
otwarty skład tabaczný z moim składem **nie wspólnego**
nie ma. 12-12-884a

WILNO, ul. Ostrobramska, naprzeciwko Grand-Hotelu
świeżo otwarty **Płótna Jarosławskiego**
MAGAZYN
P. E. SOŁOWIEWA
Na składzie wielki i różnego rodzaju wybór 1157a
Płótna Jarosławskiego stołowej i pościelowej
Bielizny
Towary bawełniane **SAWWY MOROZOWA SYNA** i Ko. Sprzedaż
po cenach fabrycznych. **KOLORY:** pikowe, pluszowe, na puch,
na wacie i bajkowe. Chustki wełniane, sztyldowej roboty, o-
ronburskie i pensyjne. Sarpinki, harchan, koszulki ręcznej
roboty. Sarpinki saratowskie. Dywany pluszowe, puchocze, skar-
petki i różne inne towary płócienne. Instytucjom rządowym,
leżnicom i restauracjom udzielam specjalnego ustępstwa. Ceny
fabryczne i stałe. Z uszanowaniem **P. SOŁOWIEW.**

SKŁAD APTECZNY
I. M. PRUŻANA
Wilno, prospekt Ś-to Jerski
poleca na obecny sezon zmiany mieszkań różne gatunki
waty kolorowej do okien, sznury i wstażki gumowe,
termometry okienne i pokojowe. Przybory do dzwon-
ków elektrycznych. 3-2-1158a

Zdrowie jest bogactwem!
D-ra LAHMANN
preparaty z pożywnych soli
KAKAO, CZEKOLADĘ, EKSTRAKT, BISKOPTY.
Mleko roślinne, Soję japońską poleca Główna representa-
cja dla całej Rosji D-ra Lahmanna
Rud. W. Seuberlich w Rydze.
Nabywać można we wszystkich większych handlach kolon-
ialnych, aptekach i składach aptecznych. 12-8-650a

PURGEN
BUDAPESZT
**IDEALNY ŚRODEK
PRZECZYSZCZAJĄCY**
Oryginalne pudełko zawiera 100 tabletek w opak. z rozsypanym opisem.
Cena pudełka 66 kop. 6a

ZARAZ
Z powodu choroby właściciela do
sprzedaży jedyna pierwszorzę-
dna polska restauracja,
w pobliżu Wilna, z całkowitem
urządzeniem i ze wszystkimi
prawami. Obejrzeć i dowiedzieć
się o warunkach na miejscu.
Werkli, restauracja „Werkli-Jero-
2-2-1162a zolinka” 1162a

Tanio do sprzedania
2 garnitury mebli i lustro.
Wilno, Mostowa ul. 7 m. 6.
2-2-1164a
T-wo A. I. Abrykowska i S-owie
poleca w magazynach
M. SZERA
NOWOŚCI!
Marmoladę przygotowaną we włas-
nych fabrykach karmelków ze
soku wyborowych gatunków ja-
blek, reń, a także różno cukry.
8-2-1160a

W m. WERKI
tanio do sprzedania
Ze szkółek **MŁODE DRZEWKA**
Kaształy, orzechy greckie, lipy,
jesiony i t. d., telefon № 479.
3-2-1161a

Wspólnik z niewielkim ka-
pitałem, potrzebny do zyskownego i pewnego in-
westowania. **Kapitał** może być wy-
korzystany do podjęcia wszelkich
i hipotek, na nieruchomości w
Mińsku lit. **Wiadomość:** Biuro
Informacyjno-Komisowe K. Wilczy-
ńskiego, Mińsk lit., Sierpichowska
ska 12. 4-4-1004a

Wspólnik z niewielkim ka-
pitałem, potrzebny do zyskownego i pewnego in-
westowania. **Kapitał** może być wy-
korzystany do podjęcia wszelkich
i hipotek, na nieruchomości w
Mińsku lit. **Wiadomość:** Biuro
Informacyjno-Komisowe K. Wilczy-
ńskiego, Mińsk lit., Sierpichowska
ska 12. 4-4-1004a

Wspólnik z niewielkim ka-
pitałem, potrzebny do zyskownego i pewnego in-
westowania. **Kapitał** może być wy-
korzystany do podjęcia wszelkich
i hipotek, na nieruchomości w
Mińsku lit. **Wiadomość:** Biuro
Informacyjno-Komisowe K. Wilczy-
ńskiego, Mińsk lit., Sierpichowska
ska 12. 4-4-1004a

Wspólnik z niewielkim ka-
pitałem, potrzebny do zyskownego i pewnego in-
westowania. **Kapitał** może być wy-
korzystany do podjęcia wszelkich
i hipotek, na nieruchomości w
Mińsku lit. **Wiadomość:** Biuro
Informacyjno-Komisowe K. Wilczy-
ńskiego, Mińsk lit., Sierpichowska
ska 12. 4-4-1004a

Wspólnik z niewielkim ka-
pitałem, potrzebny do zyskownego i pewnego in-
westowania. **Kapitał** może być wy-
korzystany do podjęcia wszelkich
i hipotek, na nieruchomości w
Mińsku lit. **Wiadomość:** Biuro
Informacyjno-Komisowe K. Wilczy-
ńskiego, Mińsk lit., Sierpichowska
ska 12. 4-4-1004a

Wspólnik z niewielkim ka-
pitałem, potrzebny do zyskownego i pewnego in-
westowania. **Kapitał** może być wy-
korzystany do podjęcia wszelkich
i hipotek, na nieruchomości w
Mińsku lit. **Wiadomość:** Biuro
Informacyjno-Komisowe K. Wilczy-
ńskiego, Mińsk lit., Sierpichowska
ska 12. 4-4-1004a

Wspólnik z niewielkim ka-
pitałem, potrzebny do zyskownego i pewnego in-
westowania. **Kapitał** może być wy-
korzystany do podjęcia wszelkich
i hipotek, na nieruchomości w
Mińsku lit. **Wiadomość:** Biuro
Informacyjno-Komisowe K. Wilczy-
ńskiego, Mińsk lit., Sierpichowska
ska 12. 4-4-1004a

Wspólnik z niewielkim ka-
pitałem, potrzebny do zyskownego i pewnego in-
westowania. **Kapitał** może być wy-
korzystany do podjęcia wszelkich
i hipotek, na nieruchomości w
Mińsku lit. **Wiadomość:** Biuro
Informacyjno-Komisowe K. Wilczy-
ńskiego, Mińsk lit., Sierpichowska
ska 12. 4-4-1004a

Wspólnik z niewielkim ka-
pitałem, potrzebny do zyskownego i pewnego in-
westowania. **Kapitał** może być wy-
korzystany do podjęcia wszelkich
i hipotek, na nieruchomości w
Mińsku lit. **Wiadomość:** Biuro
Informacyjno-Komisowe K. Wilczy-
ńskiego, Mińsk lit., Sierpichowska
ska 12. 4-4-1004a

Wspólnik z niewielkim ka-
pitałem, potrzebny do zyskownego i pewnego in-
westowania. **Kapitał** może być wy-
korzystany do podjęcia wszelkich
i hipotek, na nieruchomości w
Mińsku lit. **Wiadomość:** Biuro
Informacyjno-Komisowe K. Wilczy-
ńskiego, Mińsk lit., Sierpichowska
ska 12. 4-4-1004a